No. 1228 Zaterdag 13 Juli 1907. 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 12 Juli.

Een en ander over Journalistiek.

Onder bovenstaanden titel vonden wij in een der groote Katholieke Nederlandsche bladen het volgende belangrijke artikel, dat zich aansluit aan hetgeen in ons vorig nummer over Leerstoelen in de Journalistiek gezegd is. Het bevat wenken en raadgevingen, die ons zelven, en misschien ook anderen, van dienst kunnen zijn en in ieder geval aan het lezend publiek eenig inzicht kunnen geven in de taak den arbeid van den Journalist.

Wat is een journalist? Iemand, die voor „den dag" schrijft. De redacteur van 'n dagblad zal derhalve iederen dag, vóór alles, de vraag van den dag, dat is, het meest op den voorgrond tredende onderwerp behandelen. Daarover zal hij zijn meening, kort, duidelijk en begrijpelijk zeggen. Vooral geen raadseltjes opgeven! De behandeling moet voor den gemiddelden lezerskring van het blad geschikt zijn. Dat wil echter niet zeggen, dat geen boven dat niveau uitgaande gedachten mogen ontwikkeld worden. Dat zijn juist de rozijnen in den koek; wie ze niet verteren kan moet ze niet eten. Journalistieke pittigheid is kortheid. Bij iedereen zin die ge schrijft, vraag u af: wat kan een gladde tegenstander ter rechter of ter linkerzijde daar tegen zeggen? Een journalist moet contradictorisch werken. Laat u niet op tegenspraak betrappen, want niets wordt een courant moeilijker vergeven, dan dat ze heden rood noemt wat ze gisteren groen heette. Wel mag men er een ander tintje aan geven naar tijd, plaats en omstandigheden. Is het te doen om een ingewortelde dwaling te bestrijden, ontzie dan niet om de lichtste kleuren te gebruiken. Is een boom scheef gegroeid dan is het niet voldoende hem recht te zetten, maar hij moet krachtig naar de andere zijde worden doorgebogen.

Spreek niet altijd in superlatieven; een verstandig man slaat niet altijd met de vuist op tafel, maar als een goed redenaar een enkele maal den lessenaar stuk slaat maakt dat een geweldigen indruk. Ook een journalist mag geen onwaarheid spreken, maar toch zal hij niet altijd alles zeggen, hij zal niet alles aan den neus van het publiek hangen.

Een journalist die een bibliotheek noodig heeft, is geen journalist. Hij moet een voldoende mate van algemeene kennis bezitten om niet altijd achter boeken te moeten zitten. Elke redactie moet in het bezit zijn van een goeden klapper. De hoofdredacteur zal daar niet zelf voor zorgen, doch wanneer hij op een vroeger artikel moet terugkomen, zal een archivalistisch aangelegd collega steeds dat stuk bij de hand hebben. Maar spoedig! Op een redactiebureau bestaat geen „Straks". Wie als journalist voor den dag schrijft moet het materiaal steeds ter beschikking hebben. Ieder journalist, al hield hij het ook met Mohammed of Boedha zal eerbied hebben voor den H. Expeditus!

Wie zich op journalistiek wil toeleggen, moet een vluggen geest hebben en zenuwen als kabeltouwen. Heeft hij daarenboven een leesbaar handschrift dan zal hij op de zetterij minder verwenscht worden.

De arbeid van een journalist geschiedt onder verzwarende omstandigheden, wanneer hij de volle verantwoordelijkheid heeft te dragen van verlerlei, wat terzelfder tijd, vaak onder storende middagdrukte moet geschieden. De oprichting van een leerstoel voor journalistiek bewijst dat de journalistiek als wetenschap, of wil men liever, als kunst erkend is; het juiste instinct kan echter geen school, ook geen hoogeschool leeren, dat moet aangeboren zijn.

Temperament mag een journalist hebben, heeft evenwel het temperament hem, dan begaat hij zonder twijfel een menigte domheden. Wilt ge invloed uitoefenen, zeg het niet; laat het zelf niet doorschemeren, want ambtenaren en staatslieden verdragen nu eenmaal den pluralis majestatis niet in een courant. Necrologien moeten steeds bij 't leven worden geschreven; de ervaring heeft geleerd dat het een probaat middel is om uitstekende mannen nog langen tijd te behouden. Een citaat van een bekend dichter of van een beroemd man maakt dikwijls effect, hoedt u echter voor overdrijving. Wilt ge citeeren, citeer juist, er wordt in de pers meer verkeerd dan juist aangehaald, dat is bedenkelijk.

Wat u in vertrouwen verteld is, moet zoo zeker zijn als de bijbel op het altaar; wie iets bij u deponeert moet het niet op de markt terugvinden. Een journalist die niet „dicht" is, heeft spoedig zijn crediet verspeeld. De klip voor den redacteur is het „alles-beter-willen-weten"; een goed middel daar tegen is het opnemen van stukken van hen, die het beter moeten en kunnen weten. Bespreek nooit een boek zonder het te hebben gelezen! Laat uw lezers weten of een boek lezenswaard is of niet zonder u met kleinigheden in te laten.

Voldoen over uw recensie zal toch niemand zijn; de auteur niet, al wordt hij nog zoo welwillend behandeld, want de meeste menschen die iets geschreven hebben, zijn overtuigd dat het eenvoudig niet beter kan gedaan worden; ook vele lezers niet, want het zijn of vereerders van den auteur, of ze ergeren zich aan dingen waarover ge geen aanmerking gemaakt hebt.

Laat uw medewerkers hun stijl, wanneer ze er ten minste een hebben. Het is niet de taak der redactie zoo iets als een normaal stijl in te voeren, want: *Tous les genres sont bons, sauf le genre ennuyeux.* Blijf met collega's op goeden voet, dat maakt hun en u het werk gemakkelijk. Veel complimenten kunnen er evenwel ook in den omgang met elkander niet gemaakt worden. Men moet wel eens kort aangebonden zijn, wil de vorm tijdig in de „styp" gaan. Bezoekers tijdens de bureau-uren zijn het grootste kruis voor den redacteur. Behandel ze daarnaar—maar natuurlijk vriendelijk. Het beste is ze steeds den schriftelijken weg aan te raden.

Er zijn altijd nog menschen die in iederen redacteur iemand zien die zijn carrière is misgeloopen, ontmoet ge zoo iemand —hij dreigt in den regel met opzegging van abonnement of intrekking van advertentieorders —richt u dan op in uw volle lengte; want vergeet niet dat ge dit aan uw stand verplicht zijt.

Herziening van het Belastingstelsel.

Wil eene wet goed zijn, dan moet zij uitgaan van en steunen op een goed beginsel. Met deze waarheid voor oogen zouden wij geneigd zijn te zeggen: dat is deze wet, of zoo men wil, dit complex van wetten, niet goed, daar zij uitgaan van—en steunen op een beginsel, dat, althans voor Curaçao, niet deugdelijk is. Dat beginsel is dat onder het nieuwe stelsel, zoo niet meer, dan ten minste evenveel zal moeten worden opgebracht. Het streven had moeten zijn: den belastingdruk te verlichten in plaats van hem alleen meer gelijkmatig te verdeelen. De leuze had moeten zijn: èn verlichten èn gelijk verdeelen. Curaçao is, en blijft vooreerst nog, eene arme Kolonie. *Noodlijdend* drukt misschien den toestand nog bet r uit. Welnu noodlijdenden moet men zooveel doenlijk verrichten. Dat gebeurt niet genoeg met de nieuwe belasting-ontwerpen; daarin is van verlichting geen sprake, wel van verplaatsing.

Nu zal daartegen het Bestuur inbrengen: „Er moet toch geld zijn; wijs mij de equivalenten aan, waar

---

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

UIT

CURAÇAO'S VERLEDEN.

XI.

LOUIS BRION.

Met de grootste belangstelling nam ik kennis van het waardeerend artikel over LOUIS BRION in „El Imparcial" van 5 Juli. Het bevreemdde mij echter te moeten zien, dat het nog aan twijfel onderhevig is, in welk jaar LOUIS BRION geboren werd. Op den eersten blik schijnt het gevoelen van den schrijver van dat artikel., den Heer FACUNDO MUTIS DURAN, niet bijster sterk, waar hij de voorkeur geeft aan het oordeel van twee *buitenlandsche* encyclopediën, die den datum van BRION'S geboorte op den 6n. Juli 1782 stellen met afwijking van de meening van RAMON AZPURUA, die het jaar 1783 voor het juiste houdt. De meesten zullen deze kwestie van niet zoo groot gewicht rekenen. Toch valt het niet te loochenen, dat de onzekerheid van dezen datum wel iets aan de gegrondheid van dit jubileum ontneemt. Het doopboek van de St. Annakerk van Otrabanda lost echter allen twijfel op, want aangezien er destijds nog geen Registers van den Burgerlijken Stand bestonden, is dit doopboek de eenige officieele bron, waaruit de waarheid kan geput worden.

„Anno. Dmi. 1782, die 6 Julii baptizatus est Philippus Ludovicus, filius legitimus PETRI BRION et MARIAE DE TROX conjugum. Susc. CAROLUS LA CROIX et ELISABETH THIELEN, vidua domini JOANNIS LABADIE. Baptizavit F. THEODORUS BROUWERS, Pastor et Pref. Missionis." Hetgeen beteekent: „Op den 6n. Juli van het jaar O. H. 1782 is gedoopt PHILIPPUS LUDOVICUS, zoon van de echtelieden PETRUS BRION en MARIA DETROX. De Peters waren CAREL LA CROIX en ELISABETH THIELEN, weduwe van den heer JOHANNES LABADIE. Gedoopt door F. THEODORUS BROUWERS, Pastoor, Prefect van de Missie."

De herdenking van den 125sten geboortedag is dus wel degelijk op den juisten datum gevierd. Hoe komt nu AZPURUA aan het jaartal 1783? Voor zoover ik kon nagaan is deze schrijver ook de eenige, die deze onjuistheid begaat. BRUSSE in zijn werkje: „Curaçao en zijn bewoners" bl. 112 geeft eveneens het jaar 1782 op. Ik vermoed, dat Azpurúa (ik zou haast zeggen *met opzet*) zich hier een dichterlijke vrijheid veroorloofd. In het werk: „Biografía de Hombres Notables de Hispano-América", t. II. bl. 459, opent Ramon Azpurúa zijn levenschets van Brion met de ontdekking van de volgende „notable coincidencia." „In hetzelfde jaar 1783, zoo zegt hij, waarin de graaf de Aranda, na den vrede tusschen Spanje, Frankrijk en Engeland aan zijn koning Carlos III verslag uitbracht van zijn zending en voorspelde, dat Spaansch-Amerika zich weldra zou losmaken van het moederland, in datzelfde jaar werden de twee groote helden van dezen vrijheidsoorlog geboren: Simon Bolivar te Carácas en Pedro Louis Brion te Curaçao. Die „notable coincidencia" is dus, althans voor wat het Brion betreft, een pure phantasie.

Men zal tevens reeds opgemerkt hebben, dat de voornamen van dezen zoon van Curaçao met eenig verschil worden opgegeven. In het doopboek heet hij Philip Louis (Ludovicus), bij Azpurúa daarentegen Pedro Louis. In een officieel document van het Koloniaal Archief [Public. 1804, No. 125 en 126] heet hij Philip Louis Pierre Brion bij zijn aanstelling op den 15n. Aug. 1803 tot 2de Luitenant bij de Compagnie der Burgers Dragonders en later tot Capitein van de 2de Comp. Infant. der Nationale Garde van dit eiland op den 22n. Juni 1804. Ik veronderstel dus, dat Philip Louis zijn oorspronkelijke voornamen waren en dat hij later ten respecte van zijn vader Pierre Brion dezen naam er heeft bijgenomen.

De schrijver van het artikel in *El Imparcial* en ook Brusse zullen tevens de onjuistheid moeten verbeteren, dat L. Brion eerst in 1804 op dit eiland is weergekeerd, terwijl het toch vaststaat, dat hij reeds den 15e. Augustus 1803 hier tot 2de Luit. werd bevorderd. Nog een andere onnauwkeurigheid begaat Brusse t. a. p. Hij zegt: (Na 1799) „keerde hij uit Holland naar „Curaçao terug. Van hier begaf hij „zich naar de V. St. van Noord-„Amerika, om zich op de zeevaart-„kunde toe te leggen, doch ontving „kort daarop het bericht, dat zijn „vader overleden was met achter-„lating van een aanzienlijk vermo-„gen. Nu rustte hij een schip uit „en bezocht verscheidene landen, tot-„dat hij zich in 1804 in zijn geboorte-„plaats vestigde en er tot kommandant der schutterij werd aangesteld."

Hoe is dit nu met de volgende feiten overeen te brengen? Louis Brion nam als vrijwilliger bij het Bataafsche leger deel aan den veldtocht in Noord-Holland tegen de Engelschen en Russen. En deze strijd eindigde eerst den 6e. October 1799 door den beslissenden slag bij Castricum, waarna het vijandelijk leger overal nog uit zijn schuilhoeken werd opgejaagd.

Het is zeer onwaarschijnlijk, zoo niet onmogelijk, dat Br. daarna onmiddellijk naar zijn geboortegrond is teruggekeerd. Want de verbinding van Curaçao met het moederland was in die dagen bijna geheel afgesneden. Maar aangenomen zelfs, dat hij een middel had weten te vinden om reeds einde 1799 naar Curaçao weer te keeren, dan zou hij zeker tijdens of min-

ik het geld kan krijgen en gaarne zal ik u verlichten!" Dat equivalent, dat het Bestuur maar niet vinden kan, ligt toch zóó voor de hand, dat men er verwonderd over staat, dat men het niet ziet; het is BEZUINIGING, bezuiniging in de hoogte en in de laagte, bezuiniging links en bezuiniging rechts, bezuiniging overal. Daarnaar streven moest de voortdurende zorg van het Bestuur zijn.

En wat zien we? Juist het tegendeel. Ieder jaar stijgen de Koloniale uitgaven en het tekort, dat Holland zoo vriendelijk is voor ons bij te betalen, wordt ieder jaar al grooter en grooter. Dat is niet de handelwijze van noodlijdenden. Dezen moeten volgens het oude Hollandsche spreekwoord *de tering naar de nering zetten*. Wie geen paard en rijtuig houden kan, moet te voet gaan; wie geen wijn of bier kan drinken, moet zich met water behelpen; wie geen bedienden kan houden, moet zelf de handen uit den mouw steken; dat zijn waarheden zoo klaar als de dag; maar die men schijnt te vergeten, zoodra er sprake is van het huishouden van staat. Een enkel voorbeeldje ter toelichting. Wij zouden er echter een dozijn kunnen geven. Het Bestuur, dat vroeger de gemeenschap tusschen onze eilanden onderling onderhield met schoeners, heeft zich de weelde veroorloofd, daarvoor een stoomschip in de plaats te stellen. Gaarne erkennen wij het *gemak*, dat de *Christiansted* ons geeft. Wie ooit de reis per schoener heeft moeten maken, weet dat *gemak* op den rechten prijs te stellen. Maar is nu dat *gemak* alleen voldoende motief om ons de uitgave van *ƒ* 35.000 's jaars daarvoor te getroosten?

De geheele opbrengst der inkomsten-belasting gaat er mede heen. De weerbaarheids-belasting bracht vroeger ruim *ƒ*7000 op; de inkomstenbelasting geeft nu *ƒ* 18.000. Dat is eene vermeerdering van opbrengst van *ƒ* 10.000. Dat is reeds een heele som, die de belasting-schuldigen méér opbrengen dan vroeger. Maar waartoe dient die meerdere opbrengst? Om geheel en al verslonden te worden door een weelde-artikel, dat zeer veel gemak geeft; maar in een noodlijdend huishouden gemist kon worden.

Men werpe hier niet tegen op: „maar dat is geld, dat tot verheffing der Kolonie dient". Want men zou kunnen antwoorden, dat de *handel*, de eigenlijk gezegde handel, nog zeer weinig gebruik maakt van de *Christiansted*, 't zij omdat de vracht te hoog is, 't zij omdat men op de eilanden liever rechtstreeks van en naar Amerika verscheept, 't zij omdat de handelaren en importeurs hunne eigene schoeners en barken hebben en dus de *Christiansted* missen kunnen, het zij omdat de *Christiansted* te onregelmatig vaart. Het gemak voor passagiers van 't Gouvernement of particulieren is er zeer op vooruitgegaan; maar van verheffing der Kolonie valt nog niets te bespeuren.

Wij spraken daar van de Inkomstenbelasting.

Het zou hoogst interressant zijn eens na te gaan hoeveel van de 53.000 inwoners der Kolonie daarin zijn aangeslagen, m. a. w. hoeveel personen dus een inkomen hebben van meer dan *ƒ* 600. Van dat getal zou men nog moeten aftrekken alle ambtenaren met een hooger salaris en al degenen, die, om verder onderzoek te voorkomen, hun aanslag maar zonder protest betalen, doch in werkelijkheid ook nog onder dat cijfer blijven. Wij kunnen ons vergissen en zekere gegevens staan ons niet, ten dienste; maar wij zijn overtuigd dat het aantal aangeslagenen bitter klein is, naar proportie der bevolking. Er zou geen beter bewijs voor de noodlijdendheid der Kolonie gegeven kunnen worden, dan dat geringe getal. Men vergete toch niet, dat het alles geen goud is, wat er blinkt.

Bezuiniging dus, dat is het equivalent, dat men aanwenden moet en geen ander. Zal dit complex van ontwerpen ze ons brengen? Als wij denken aan den staf van hoogere en lagere ambtenaren, die deze ontwerpen noodzakelijk maken, dan voorzien wij tegen het volgend jaar een nog hooger eind-cijfer der begrooting, die waarlijk toch al genoeg van de belastingschuldigen in Holland vordert.

Nu nog een paar grepen uit de Ontwerpen. Er is onder de ontwerpen er een, dat *Gebruiksbelasting* heet. Deze geeft zes grondslagen aan: 1°. *Huurwaarde*, 2°. *Paarden*, 3°. *Automobielen*, 4°. *Rijwielen*, 5°. *Piano's* en 6°. *Orgels*.

Over piano's en het harde der belasting daarop, hebben wij bereids gesproken. Veel te genadig zijn naar ons inzien, de orgels (en hiermede worden draai-orgels verstaan) behandeld. Het bestuur zegt, dat eene belasting ook Ethisch, dat is *zedenverbeterend*, moet werken. Uitstekend. Daarmede zijn wij het volkomen eens. Maar dat men dan ook de draai-orgels, die medewerkers bij de grofste onzedelijkheid, zoo zwaar mogelijk treffe. Men behoeft maar weinig op de hoogte van Curaçaosche toestanden te zijn, om het nut, het billijke, ja, wij zouden haast zeggen, het noodzakelijke daarvan in te zien.

Men maken dus gerust van f 5 's jaars f 10 en meer.

Men treft dan eene Curaçaosche kwaal in het hart.

Niet zoo geheel eens zijn wij het met den grondslag van huurwaarde, Waren gebouwen met hunne aanhorigheden niet reeds belast, 't zou kunnen passeeren; maar wat is het geval? Gebouwen worden *drie*, zegge *driemaal* getroffen: eerst in de inkomstenbelasting, tweedens in de grondbelasting, en derdens in de gebruiksbelasting. Arme bezitters van huizen en erven! Van alle kanten, waar gij ook den voet zet, zijt gij van strikken omgeven en de fiscus houdt u met zijne ijzeren vuist omkneld!

Niet minder zwaar vinden wij de belasting op de paarden van rijtuigverhuurders, ondernemers van personenvervoer, of verhuurders van rijpaarden. Voor elk tiental paarden f100. N. B., een gedeelte van een tiental wordt voor een tiental gerekend. Vooral dit laatste vinden wij nog al bezwarend. Stel, een huurhouder heeft 10 + 1 = 11 paarden of 21, of 31. Dan wordt dat laatste paard een duur beest; daar bij den aankoops- en onderhoudsprijs, nog f100 komt voor den fiscus. Veel billijker en dus meer aan te raden, zouden wij vinden, dat dan voor elk paard boven de tien, f10 werd betaald; dan was dit voor een rijtuigverhuurder met 10 paarden geen beletsel om er het elfde bij te koopen, wat nu wel het geval is.

Of de bepaling geldend voor paardenfokkers, dat voor elk tiental of gedeelten van een tiental paarden, (en daaronder worden ook muildieren en muilezels verstaan) f20 zal moeten betaald worden, wel in het belang der Kolonie zijn zal, meenen wij met grond te mogen betwijfelen

Wij zien er zelfs een zekere tegenspraak met zich zelf in. Wat toch doet het Bestuur? Het bevordert landbouw en veeteelt. Het beschermt en subsidieert de Curaçaosche Maatschappij op onbekrompen wijze. Deze maatschappij laat fokdieren (ezels) tegen hooge prijzen uit het Buitenland komen; zij spoort iedereen aan om zich op de fokkerij van muildieren en muilezels toe te leggen. Maar nu komt de fiscus van het Bestuur met de eene hand terughalen, wat het met de andere hand bevorderde en eischt van elk tiental paarden, muildieren of muilezels *s. v. p. ƒ* 20 's jaars. Is dat consequent? We zijn zoo vrij, zulks niet in te zien.

Hoor en Wederhoor.

De Directie van de „Curaçaosche Inrichting voor Electriciteit" heeft zich tot onze Redactie gewend om opname van eene verdediging tegen den aanval, waaraan zij blootstond in ons nummer van Zaterdag 6 Juli jl. De eerlijkheid gebiedt ons, ook de aangevallene aan het woord te laten en daarmee wenschen wij tevens het bewijs te leveren, dat er van onze zijde van geen haat of iets anders sprake kan zijn; slechts het belang der zaak, het verkrijgen van beter en zekerder licht, heeft den inzender en ook ons tot schrijven bewogen. Waar echter de Koloniale Verslagen meer dan eens aandrongen op verbetering, meenden wij, dat toch ook de Pers niet behoefde te zwijgen. Zoo er nu werkelijk uit dezen *choc des opinions* verbetering ontstaat, dan kunnen wij ons zelven niet anders dan gelukwenschen. Ons doel en dat van den inzender is dan bereikt, en over het verledene worde de spons gehaald. Wij geven de Directie in overweging, of door het gebruik van accumulatoren of door betere qualiteit der lampjes reeds niet veel verbeterd zou zijn.

Aan de Redactie van de AMIGOE DI CURAÇAO.

In uw nummer van den 8e. komt een Ingezonden Stuk voor van *Een deerniswaardig slachtoffer van het Electrisch Licht*, die verklaart niet van plan te zijn daarbij zijn geduld te bewaren en er maar in te berusten als in iets onvermijdelijks.

Hij zegge dan zijn abonnement op en neme zijn toevlucht tot de ouderwetsche petroleumlampen, die zoo helder en vroolijk branden, als om zijne moderne gevoelens beschamend te zijn.

Het is van algemeene bekendheid, dat het electrisch licht overal, zelfs in de Europeesche hoofdsteden nu en dan de theaters, hotels, en andere publieke plaatsen in het donker laat. Onvermijdelijke gevallen zijn het, en hier gebeurt het voorzeker niet meer dan op andere plaatsen dat het licht, door de eene of andere stoornis in de machines, uitgaat.

In de Opéra Comique te Parijs is in de zaal, waar een groot aantal hoorders bijeen waren, het licht onder de voorstelling uitgegaan. Het voorname Hotel Terminus van Parijs bleef in de duisternis op eene nacht, terwijl eene groote menigte gasten daar in de leeszaal en elders in het Hotel bij elkander waren. Wij weten,

---

stens kort na den dood van zijn vader hier geweest zijn. Uit de aanteekeningen van BARTH. SEÑOR, een tijdgenoot, blijkt, dat zijn vader PIERRE BRION, die hier lid van den Raad en een vermogend en invloedrijk koopman was, reeds den 12 Dec. 1799 was overleden. Hij kan dus moeilijk *na zijn vertrek uit Curaçao* den dood van zijn vader vernomen hebben. Ik stel mij de zaak dus zóó voor, dat L. BR. bij zijn vertrek uit Holland, den weg over Noord-Amerika genomen heeft, gelijk in die dagen gebruikelijk was; en omdat de reis naar C. zoo gevaarlijk was, zijn gedwongen verblijf in Amerika benutte, om zich in de zeevaartkunde te bekwamen. Toen hem dáár de dood van zijn vader ter oore kwam, zal hij zich in 1803 naar ons eiland begeven hebben.

***

Venezuela weet zijn groote mannen te huldigen. Dit moet tot zijn eer gezegd worden. Op verlangen van President GUZMAN BLANCO en met toestemming der naaste familieleden werden den 18den Sept. 1881 de overblijfselen van BRION hier opgegraven, tien dagen later aan boord van een speciale stoomboot gebracht en naar Carácas gevoerd, waar ze den 10 April van het volgend jaar met vorstelijke praal in het Panteon Nacional werden bijgezet.

Doch wat deed Curaçao, om zijn eigen zoon te huldigen?

Want èn het moederland èn ons eiland beiden hebben groote verplichtingen jegens dezen man. Niet alleen omdat hij hier geboren, in Amsterdam opgevoed is, en hier gewoond heeft. LOUIS BRION had een ware heldennatuur. Maar voordat hij dezen in dienst stelde van zijn tweede vaderland Venezuela en Colombia, had hij reeds als 17jarig jongeling een roemrijk aandeel gehad in den strijd in Noord-Holland tegen de Russen en Engelschen. Doch roemrijker nog was het heldenstuk, dat Curaçao van hem aanschouwde. Den 18den Mei 1805 had de beruchte Engelsche admiraal Murray, na langen tijd de benedendistrikten geplunderd en gebrandschat te hebben, een vergeefschen aanval gemaakt in het Oosterdistrikt op het fort Beekenburg bij Carácasbaai. Een ander plan slaagde des te beter. Half Juni gelukte het Murray daar wederom troepen aan land te brengen en den 18den Juni den vrij hoogen Cabrietenberg, die het fort Beekenburg beheerscht, te bezetten. Met 4 stukken geschut van die hoogte moorddadig beschoten, was de bezetting wel genoodzaakt het fort te ontruimen. Maar toen kwam een afdeeling van het garnizoen, onder Majoor SCHWARTSZ en een deel der schutterij, 160 man sterk, onder aanvoering van Kapitein Brion opdagen. Op het zien van de sterke stelling van den vijand op den berg, ontzonk aan den majoor den moed en hij deinsde af. Nu nam Brion het koen besluit, alleen met zijn manschappen den berg te beklimmen. In den beginne stond hij wel aan het vijandelijk vuur bloot, doch zoodra hij aan den voet van den berg was genaderd, vlogen de meeste kogels over de hoofden heen of kletterden tegen de rotsen. Het is mogelijk, dat de vijand de macht van Brion niet kon overzien en die overschatte. Zeker is het echter, dat de Engelschen een gelijk aantal manschappen en hun versterkte stelling in hun voordeel hadden. Doch verbaasd over dit stoutmoedig waagstuk en bevreesd, dat de terugtocht naar hun schepen hun zou worden afgesneden, namen zij de vlucht, achtervolgd door de schutters, die in de verwarring bij de overhaaste inscheping aan tal van vijanden een ellendigen dood in de golven of door hun kogels bezorgden. De vier achtergelaten kanonnen, de ammunitie, eenige krijgsgevangenen en de roem dezer overwinning was het loon voor den moed en het beleid van den 23jarigen Brion. De laffe majoor Schwartsz werd den 20sten Juni in arrest gesteld en naar Holland gezonden om daar voor den krijgsraad zich te verantwoorden. Zonder eenigen twijfel was het behoud van het eiland toen aan onzen held te danken.

Nog eens, wat deed Curaçao om zijn redder te eeren?

In 1820 trok zich Brion uit de woelingen en de inspanning van den onafhankelijksoorlog met Spanje terug en stierf hier den 27sten Sept. 1821 op 39 jarigen leeftijd. Een vreemdeling, die ongeveer tien jaren later zijn graf bezocht op den heuvel bij de plantage Roozentak (Roozendaal??), vond het enkel met gele mopsteenen bevloerd, terwijl zelfs geen opschrift de herinnering aan dezen heldhaftigen landzaat levendig hield. Alleen zijn daden moesten volstaan, om zijn naam te vereeuwigen.

Toen in 1881 het dankbaar Venezuela dien Curaçaoënaar de hoogste eer waardig keurde door ook hem een plaats onder de roemrijke mannen van het vaderland te schenken in het Panteon Nacional te Carácas, stond Curaçao het gebeente van zijn eigen zoon af, alsof Venezuela alleen aanspraken kon laten gelden, en de eigen geboortegrond tot geen cijns van hulde en dank jegens zijn redder verplicht was. Ook nog niet in onze dagen heeft ons eiland zijn tekortkoming ingezien. Want de vorige week op den 125sten herinneringsdag zijner geboorte wapperden feestelijk de nationale kleuren van de consulaatsgebouwen van Venezuela en Columbia, maar niets deed zien, dat ook onze Kolonie deel nam in die hulde om den landgenoot te eeren.

Voor eenige jaren hadden wij hier nog een Hotel „Brion". Als herinnering aan onzen held op ons eiland was dit ten minste iets, ofschoon weinig en zeker geen nationale hulde. Terwijl wij hier sedert kort zelfs een „de Ruyterplein" hebben, bewaart geen enkele straat of plein in een simpel opschrift de hulde van het dankbare Curaçaosche volk aan dezen roemrijken held.

Er is in onze stad nog een plein, dat voor zoover ik weet, nog geen naam draagt. Het is het plein op Pietiermaai gelegen vóór de Club „Curaçao". Langs dat plein trok Louis Brion ná zijn overwinning de stad onder den jubel des volks binnen. Wie doet er een voorstel, om aan dat plein den naam van „BRIONPLEIN" te geven, in afwachting dat betere tijden aanbreken en de wensch van den Heer HERMAN LEYBA zal verwezenlijkt worden?

Met volle sympathie sluiten wij ons aan bij diens woorden, geuit in „El Imparcial" van 5 Juli. Meer dan eenig ander land moet het voor Curaçao een voldoening (ik zou zeggen EEN PLIGHT) zijn, een hulde te brengen aan de nagedachtenis van dezen grooten man. Geen brons of marmer vereeuwigt hier zijn beeltenis. Curaçao zou er trotsch op kunnen zijn, wanneer aan den ingang van onze schoone haven het standbeeld zich verhief van zijn roemruchten zoon en wij de vreemdelingen van alle natiën, die ons eiland bezoeken bij het binnenvaren in onze haven naar dat beeld zouden kunnen heenwijzen: „Dat is de beeltenis van LOUIS BRION, EL MEJOR AMIGO DE LA AMERICA, en ik zou er noodzakelijk willen bijvoegen: „DEN REDDER VAN CURAÇAO."

Curaçao, 10 Juli 1907.

P. A. EUWENS. O. P.

en het deerniswaardig slachtoffer heeft het zeker ook in de couranten moeten lezen, dat op een galadiner, door Keizer Frans Jozef ter eere van Koning Eduard VII gegeven, op het oogenblik, dat de beide vorsten aan tafel zaten het electrisch licht uitgegaan was, en de zaal in het duister liet. Dit had plaats op een der meest beroemde badplaatsen.

Ware het mogelijk geweest te vermijden, dat bij een zoo plechtige gelegenheid, waar twee der voornaamste vorsten, de Keizer-Koning van Oostenrijk-Hongarije en de Koning van Groot-Brittanië en Keizer van Indië, aan tafel zaten, ware het mogelijk geweest, zeggen wij, te vermijden, dat het electrisch licht die hooge personnages in het duister zou laten, het ware zeker gebeurd.

Wij kunnen ons moeilijk al de gelegenheden herinneren, bij welke het electrisch licht, zelfs in de grootste steden bij tooneelvoorstellingen, muziekuitvoering, gala-diners de toeschouwers, de hoorders, de gasten in het donker heeft gelaten.

Meer dan eens is het aan boord van de stoomschepen het geval geweest, dat terwijl de passagiers aan tafel waren, het electrisch licht uitgaat en de eetzaal in de duisternis laat.

Zelfs hier toen de twee groote Italiaansche Kruisers, ter eere van het Kroningsfeest een Soirée Dansante gaven, bleef het licht in eens weg en liet al de genoodigden in het donker.

Nog dit jaar, toen H. M. „Kortenaer" een afscheidsreceptie aan de Curaçaonaars gaf, ging het Electrisch op het onverwachtst uit, en bleef eenige oogenblikken weg.

Dat had de inzender, zoo hij niet uit boosaardigheid schreef, wel moeten weten, en zoo hij het niet wist, dan was het de plicht der Redactie, hem daarop attent te maken.

Doch instede van zulks te doen, ondersteunt uwe redactie, en dit in krachtige termen de klachten - voorzeker uiterst ongegrond - van den inzender.

Alle vreemdelingen, die ons eiland bezoeken, verklaren zonder daartoe aangezocht te zijn, uit eigen beweging, dat het electrisch licht op Curaçao veel beter is, in hoogere mate aan de eischen, die men daaraan stellen mag, voldoet dan in al de naburige steden. En niet zelden hebben Europeërs het electrisch licht van Curaçao beter genoemd dan dat van menige stad in Europa.

Zoovele omstandigheden zijn er, die op de machines van invloed zijn, zoovele fijne deelen van de machines kunnen op het onverwachtst buiten orde raken, dat het allezins onmogelijk is op alle tijden te voorkomen, dat het licht uitgaat.

Wel konde men met recht klagen, zoo de onderneming niet in voorraad had waarlooze stukken om het gebrek, dat ontstaan mocht, zoo spoedig mogelijk te herstellen. Binnen den kortst mogelijken tijd wordt de machine in orde gebracht zoodat de onderneming al het mogelijke doet en steeds gedaan heeft om het licht op nieuw te doen branden.

Bij drie gelegenheden is het licht in de laatste tijden uitgegaan; tweemaal was het dat door de eene of andere vuilnis in de kolen de roosters schoongemaakt moesten worden om met het stoken te kunnen voortgaan; in den tijd, benoodigd voor het schoonmaken der roosters, daalt de stoom en is deze niet sterk genoeg om het licht te onderhouden; de derde maal is het doorbreken van een der riemen, welke de stoommachine met de dynamos verbinden, de oorzaak van de stoornis in het licht geweest. Eenige oogenblikken zijn noodig om de riem door een andere te vervangen. Dit kon zoo gemakkelijk plaats vinden omdat de onderneming in reserve een nieuwe riem had.

Wij willen niet wijzen op de overdrijvingen, waarvan het ingezonden stuk wemelt. Is er eene operatie, die des nachts geschieden moet, hetgeen uiterst zelden gebeurt, want de doctoren wagen het niet bij nacht, bij kunstlicht, te opereeren, dan zonde de noodige voorzorg genomen worden om te voorkomen, dat, mocht het electrisch licht uitgaan, de patient daardoor in gevaar wordt gebracht.

Maar wel willen wij op enkele zinsneden van het naschrift de aandacht vestigen. Er is een nieuw verlichtingstoestel onlangs vertoond, dat een ernstige concurrent van het electrisch licht dreigt te zullen worden. Goed en wel; maar het is overbekend dat petroleum-damp gevaar van ontploffing meebrengt.

Men wil de onderneming der electrische verlichting tegenwerken, maar stelle de bevolking niet bloot aan het groote gevaar, dat die nieuwe uitvindingen met zich kunnen brengen.

De reductie, welke de verbruikers op hunne maandelijksche rekeningen zouden kunnen vorderen, waartoe zij in het naschrift aangezet worden, zou een buitengewoon aardig sommetje leveren.

De gemiddelde prijs van het licht is f1 75 per maand; een zeer groot aantal lichten worden brandend gehouden gedurende 8 à 10 uren. Stelle 8 uren. In den loop van een maand 240 uren. Neme men aan, dat het licht in een maand twee uren wegblijft, hetgeen voorzeker hoogst zelden het geval zou zijn. Dus zou de reductie 2|240 of 1|120 van f 1.75 voor elk licht bedragen; nog geen anderhalf cent. Voor een woning met 15 lichten niet eens 9 Curaçaosche stuivers; bovendien zou de reductie niet met recht kunnen gevorderd worden als het uitgaan van het licht niet aan verzuim of slecht beheer van de directie, doch enkel aan het onklaar raken van de machenerie toe te schrijven is.

Hoe verkeerd ingelicht de Redactie is blijkt uit hare bewering, dat de Directie van de Electrische Inrichting ook de hulp van het Bestuur heeft ingeroepen, om hare Tarieven goedgekeurd te krijgen, om zoo bij het Publiek meer indruk te maken en aan hare vorderingen meer kracht bijtezetten.

De Redactie zou wel hebben kunnen bedenken, dat de goedkeuring der Tarieven een eisch is door het Bestuur gesteld om te voorkomen, dat de onderneming te hooge prijzen voor het Licht van het Publiek zou vorderen.

Zoo heeft de Redactie een beperking, door het Gouvernement aan de onderneming opgelegd, der goe gemeente voorgehouden als een slimme daad van de onderneming, om op het goed geloovige volk indruk en pressie uit te oefenen.

Dat het Licht in vele woningen niet helder brandt is geenszins aan de onderneming te wijten, doch wel aan de bewoners dier huizen. — Wij vinden in eene verhandeling over de *incandescent lamps*, dat zijn de lampen, die voor de Electrische Verlichting gebruikt worden, het volgende:

„Lamps are made to be properly lighted by a current that will not rapidly destroy them, and should last for a thousand hours or longer.— All lamps become less efficient as they age, and will not give their rated amount of light with their proper current. — It has been calculated that after a lamp has been used about 400 hours, it is no longer profitable to keep it in service, if a definite amount of light is required. — The inner surface of the bulb becomes coated with a film of Carbon from the filament, which dims the light; the filament becomes thinner from the loss, and ultimately it breaks."

En hier is het de vaste gewoonte de *Lamps* in dienst te houden tot het oogenblik waarop *the filament breaks*.

Van hier dat de lichten niet goed branden, dat de lampen geen helder licht geven.

De schuld is dus niet van de onderneming maar van de geabonneerden op het Electrisch Licht.

Wij hadden die grove aanvallen niet kunnen verwachten, vooral niet dat de Redactie den groven aanval van den inzender zou ondersteunen.

Als men een onderneming op zulke wijze aanvalt, een onderneming met welke het groote Publiek zich hoogst voldaan toont, en die geen pogingen onaangewend laat om het Publiek goede diensten te bewijzen, dan kan dat Publiek niet nalaten zich af te vragen:

Van waar die ongerechtvaardigde vijandelijke houding?

De Directie van de „CURAÇAOSCHE INRICHTING VOOR ELECTRICITEIT"

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Donderdag om 9 uur is ZDH. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, vergezeld van zijn Secretaris P. R. C WAHLEN wederom op ons eiland teruggekeerd, na eene stormachtige reis van 14 uren. ZDH. heeft in alle parochiën van Aruba het H. Vormsel toegediend en de Kerkvisitatie gehouden. In den loop der volgende week zal ZDH. het H. Vormsel toedienen in de parochiën van Santa Rosa en Montaña op Curaçao.

***

Verleden Dinsdag vierde de Eerw. Soeur M. THEODORIQUE in het St. Martinus-Gesticht alhier, den vijf en twintigsten gedenkdag harer religieuze professie. Talrijk waren de blijken van belangstelling op dien dag door Soeur THEODORIQUE, zoowel van den kant harer medezusters als van den kant harer talrijke leerlingen van Pietermaai en Otrabanda ontvangen. Wij voegen onze wenschen bij de vele, die H Eerw. dien dag gebracht zijn en hopen, dat het haar gegeven zij nog vele jaren te arbeiden aan het heil der jeugd van Curaçao.

***

Dezen morgen kwamen alhier aan zes Eerw. Zusters Franciscanessen van Breda. Vijf dezer Zusters zijn bestemd voor het St. Elizabeths-Gasthuis alhier, terwijl de Weleerw. Moeder ROSALIA de reis mede maakte om in de verschillende gestichten der ziekenverpleging visitatie te houden. Wij heeten allen van harte welkom en hopen, dat haar arbeid gezegend zij en strekke tot heil der lijdende menschheid op Curaçao.

Bevordering.

Wij vernemen uit de Holl. Bladen, dat de Heer H. P. DE LOENEN, machinist aan boord van H. M. *Gelderland*, bevorderd is tot Officier-machinist. Wij wenschen den bevorderde en zijne aanstaande familie met deze promotie geluk.

H. M. Gelderland.

Deze kruiser is na eene vrij langdurige afwezigheid, gedurende welke hij de tentoonstelling te Jamestown en ook New-York bezocht, Donderdagmorgen in onze haven teruggekeerd.

Naar wij vernemen, moeten 35 Jantjes de Amerikaansche vrijheid zoo zeer hebben lief gehad, dat zij in Amerika zijn achtergebleven.

Wij hopen, dat het bericht overdreven is.

Zonsverduistering.

Verleden Woensdagmorgen om 9.30 had er eene ringvormige zonsverduistering plaats. Daar er slechts een smal strookje van de zon verduisterd werd en dientengevolge het licht bijna niet verminderde, zal menigeen de verduistering zelfs niet gemerkt hebben.

Ontslag.

Onze Koloniale Ontvanger A. J. C. KRAFFT heeft, na ruim 40jarigen dienst, ontslag aangevraagd uit zijne betrekking. Allen, die met den Heer KRAFFT in zijn ambt in aanraking zijn geweest, zullen zijn heengaan, ten zeerste betreuren. De Heer KRAFFT toch was een man, die besef had van zijne taak tegenover het publiek en tegenover het Bestuur. Beiden gaven blijk van hunne tevredenheid bij gelegenheid van het 40jarig ambts-jubilé van den heengaande. Moge hij nog lang eene welverdiende rust genieten!

Verkiezingen.

De verkiezingen voor de Provinciale Staten in Nederland zijn voor de Christelijke partijen schitterend uitgevallen. In Zuid-Holland is de overwinning het grootst; doch ook Overijssel heeft nu voortaan eene Christelijke meerderheid. Dit alles versterkt de anti-liberale meerderheid in de Eerste Kamer aanmerkelijk.

Kol. Raad.

Aanstaande Maandag-avond is het zitting van den Kol. Raad. ter behandeling van de ingekomen stukken en ter voorziening in de vacature JOUBERT. Ook zullen, naar men zegt, de belastings-ontwerpen in de afdeelingen behandeld worden.

Maatschappij tot Bevordering van Landbouw enz.

Deze hield verleden Donderdag-avond hare algemeene vergadering, die de vorige week bij gebrek aan *quorum* niet had kunnen doorgaan, in de krijgsraadzaal. De HoogEdG Heer Gouverneur, de vorige week aanwezig, was nu verhinderd. Ook dezen avond was de opkomst bedroevend: 4 Bestuursleden en 3 leden vormden het geheele getal aanwezigen.

De Notulen der vorige vergadering werden door den Secr. G. B. DUSSEL voorgelezen en daarna goedgekeurd. Aan de aanwezigen werd een gedrukt verslag overhandigd over het jaar 1906. Wij hopen daarop terug te komen.

Verschillende ingekomen voorstellen o. a. een tot bescherming van dieren, moesten blijven rusten tot eene volgende vergadering.

Een der aanwezigen stelde voor, de vergaderingen niet meer te houden in de Krijgsraadzaal, die voor het publiek iets afschrikkends schijnt te hebben, maar voortaan te vergaderen op de bovenzaal der Club *De Gezelligheid*. Aldus besloten.

Daarna sloot de voorzitter. H. H. R. CHAPMAN de vergadering.

Dankbetuiging.

Wij ontvingen in dank van den Heer M. VAN GELDEREN alhier een monsterblikje reuzel van het merk *La Vencedora*.

Excursie.

Naar wij vernemen, is aan de *Christiansted* opgedragen den Curaçaoschen schoener *Venus* (eigenaars de Heeren MADURO en DE CASTRO), die sinds eenige weken te Puerto Colon (Sabanilla) met gebroken mast ligt, naar Curaçao te slepen.

Pastoor Euwens.

Deze, onze geachte medewerker, is in zooverre hersteld, dat ZEerw. verleden Donderdag-avond naar zijne parochie Rincón (Bonaire) is kunnen terugkeeren.

Wij hopen, dat hij ons van daaruit nog menigmaal op artikelen over de geschiedenis van Curaçao zal vergasten.

Advertentien.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO